

Asiantuntijalausunto

6.2.2020

VN/6475/2019

VN/6475/2019-TEM-21

Eduskunta
Puolustusvaliokunta

Viite: Puolustusvaliokunta 12.2.2020

Asiantuntijalausunto koskien hallituksen esitystä 92/2019 vp eduskunnalle Suomen, Norjan ja Ruotsin hallitusten välisestä huoltovarmuudesta Tanskan, Suomen, Norjan ja Ruotsin hallitusten väliseen puolustusmateriaalialaa koskevaan yhteistyösopimukseen liitetyn sopimuksen hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi sekä laiksi Tanskan, Suomen, Norjan ja Ruotsin välillä puolustusmateriaalialan teollisuuden yhteistyön tukemisesta tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta annetun lain 1 ja 3 §:n muuttamisesta

Työ- ja elinkeinoministeriö on lausunut hallituksen esityksen valmisteluvaiheessa puolustusministeriölle esitysluonnoksesta. Huoltovarmuuden turvaamisesta annetun lain (1390/1992) 4 §:n mukaan huoltovarmuuden kehittäminen ja varautumistoimien yhteensovittaminen kuuluvat työ- ja elinkeinoministeriölle. Ministeriöt kehittävät huoltovarmuutta omalla toimialallaan.

Ministeriö toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Työ- ja elinkeinoministeriö pitää puolustusalan huoltovarmuusyhteistyön kehittämismahdollisuuksien lisäämistä Suomen, Norjan ja Ruotsin välillä kannatettavana. Valtioneuvoston päätöksessä huoltovarmuuden tavoitteista (1048/2018) todetaan, että puolustushallinto edistää kahden- ja monenvälistä huoltovarmuusyhteistyötä sotilaallisten suorituskykyjen yhteisen kehittämisen, jakamisen ja käytön mahdollistamiseksi. Tärkeiden kahdenvälisten suhteiden lisäksi keskeistä on yhteistyö esimerkiksi NORDEFCO:n kanssa. Pohjoismaisessa yhteistyössä korostuvat erityisesti ampumatarvikelogistiikka ja -tuotanto sekä puolustusmateriaalin ylläpito ja varastointi.

Sotilaallista huoltovarmuutta luodaan myös vahvasti koti- ja ulkomaisen teollisuuden yhteistyöllä. Keskeiset puolustus- ja turvallisuusalan toimijat kehittävät verkostojaan, jatkuvuudenhallintaansa sekä valmiussuunnitteluaan puolustushallinnon ja huoltovarmuusorganisaation tukemana.

Työ- ja elinkeinoministeriö katsoo, että liitesopimus puolustusalan huoltovarmuudesta Suomen, Norjan ja Ruotsin välillä toimeenpanee osaltaan huoltovarmuuspäätöksen tavoitteita pohjoismaisen sotilaallisen huoltovarmuusyhteistyön kehittämisessä. Huoltovarmuuteen kohdistuvien riskien tehokas hallinta edellyttää syvenevää yhteistyötä kumppanimaiden kanssa. Tavoitepäätöksen mukaisesti kahdenvälisen yhteistyön lisäksi kehitetään laajempaa pohjoismaista varautumisyhteistyötä. Erilaisista yhteistyösopimuksista ja -sitoumuksista sovittaessa on kuitenkin huolehdittava siitä, että sopimukset ja sitoumukset muodostavat loogisen ja myös käytännöntasolla toimivan kokonaisuuden.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Työ- ja elinkeinoministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 32
00023 Valtioneuvosto

Aleksanterinkatu 4

0295 16001
+358 295 16001

09 1606 2160
+358 9 1606 2160

www.tem.fi

Huoltovarmuutta turvataan kansallisin ja enenevästi kansainvälisesti tehtävin toimenpitein. Siksi työ- ja elinkeinoministeriö pitää tärkeänä, että ulkomaalaisten yritysostojen seurannasta annettu laki (172/2012) on mainittu hallituksen esityksen nykytilakuvauksessa. Lain tarkoituksena on seurata ja erittäin tärkeän kansallisen edun vaatiessa rajoittaa vaikutusvallan siirtymistä ulkomaalaiseen omistukseen. Seurantaprosessissa arvioidaan myös yrityskauppojen vaikutuksia maanpuolustusta tukevaan huoltovarmuuteen. Viranomaisilla on mahdollisuus valvoa maan turvallisuuden, huoltovarmuuden ja yhteiskunnan kriittisten toimintojen kannalta keskeisten yhtiöiden omistuspohjaa ja tarvittaessa rajoittaa ulkomaalaisomistusta tällaisissa yhtiöissä.

Nykytilakuvaukseen on lisäksi sisällytetty EU:n ulkomaisia suoria investointeja koskeva seuranta-asetus. Se luo puitteet ulkomaisten sijoitusten seurannalle jäsenvaltioissa ja luo tiedonvaihtoa koskevan yhteistyömekanismin jäsenvaltioiden ja komission välille. Asetuksen soveltamisala kattaa suorat ulkomaiset sijoitukset, jotka liittyvät turvallisuuteen ja yleiseen järjestykseen.

Lisätiedot:

Neuvotteleva virkamies Henri Backman, p. 029 506 3581

